

JPP KURK LIETUVAI

ATVIRŲ DUOMENŲ MODELIS LIETUVOS SAVIVALDYBĖMS: VILNIUS

Algirdas Lapinskas
Edvardas Pocius
2015 m. rugpjūčio mėn.

Jaunųjų profesionalų programa (JPP) „Kurk Lietuvai“ – pirmoji ir kol kas vienintelė profesinio tobulinimo ir gerosios užsienio praktikos pritaikymo programa Lietuvoje, kuri suteikia galimybę jauniems profesionalams savo žiniomis ir idėjomis prisidėti prie modernios Lietuvos ateities kūrimo.

Turinys

1. Ivadas	3
2. Atviri duomenys – kas tai?	4
Atvirų duomenų pateikimas	5
3. Vilnius ir atviri duomenys	9
Atvirų duomenų pateikimas Vilniuje	9
4. JPP „Kurk Lietuvai“ siūlymai	11

1. Įvadas

2011 m. pavišintas Europos Komisijos komunikatas pradedamas fraze „Atviri duomenys – inovacijų, plėtos ir skaidraus valdymo variklis“.¹ Toks teiginys grindžiamas ekonominiais vertinimais, leidžiančiais pamatuoti viešojo sektoriaus duomenų atvėrimo potencialią naudą.

McKinsey Global Institute (JAV) parengtoje 2013 m. ataskaitoje, pastebima, kad 40 pasaulyje valstybių, kuriose viešojo sektoriaus duomenų atverta daugiau nei kitur, atvirų duomenų kuriama ekonominė nauda vertinama 3 trilijonais JAV dolerių.² Tai pasiekama privačių iniciatyvų dėka: viešojo sektoriaus duomenys pakartotinai panaudojami siekiant efektyviau valdyti viešojo sektoriaus finansinius resursus, optimizuojant administracines procedūras bei kuriant naujus technologinius sprendimus ir paslaugas.³

Atviri duomenys taip pat padeda užtikrinti viešojo sektoriaus skaidrumą ir didina gyventojų pasitikėjimą institucijomis. Pavyzdžiui, Jungtinėje Karalystėje buvo sukurta centralizuota atvirų duomenų platforma, kurios tikslas – didinti valdžios įstaigų atskaitomybę gyventojams.⁴ Viešojo sektoriaus atviri duomenys gelbsti ir gerinant valdžios institucijų paslaugų kokybę – Suomijos pavyzdys rodo, kad toks atvirų duomenų pritaikymas didina gyventojų pasitikėjimą valdžios institucijomis.⁵

Atviri duomenys, būdami „inovacijų varikliu“ valstybėje, yra ir verslo, ypač technologinių *startuolių*, kūrimui ir plėtrai reikalingas „kuras“. Vienas žinomiausių lietuviško verslo, savo veiklą grindžiančio viešojo sektoriaus atviraisiais duomenimis, pavyzdžių yra UAB „Codein“ vykdomas projektas „Kur gyvenu?“, leidžiantis vartotojui įvertinti nekilnojamo turto kokybę.⁶ Inicijuotas Vilniuje, projektas išplito į kitus Lietuvos miestus bei yra vykdomas ir užsienyje: San Franciske, Londone, Berlyne ir kitur.⁷ Tokių pavyzdžių Lietuvoje yra mažai, nes atvirų duomenų potencialas šalyje nėra išnaudojamas. Tiksliau atvirų duomenų naudą verslo plėtrai gali pavaizduoti užsienio pavyzdžiai – Ispanijos įmonės, kurios kuria savo produktus ar paslaugas naudodamos viešojo sektoriaus informaciją, jau yra sukūrusios virš 4000 naujų darbo vietų ir kasmet atneša 350-500 milijonų eurų pelno.⁸

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0882:FIN:EN:PDF>

² MGI *Open Data: Unlocking innovation and performance with liquid information* (2013), p. 6-9.

³ *The eGovernment Strategy, 2011-2015, Good Basic Data for Everyone – A Driver for Growth and Efficiency*, The Danish Government, Local Government Denmark, October 2012, http://uk.fm.dk/publications/2012/good-basic-data-for-everyone/~/_media/Publikationer/Imported/2012/Gode%20grunddata%20til%20alle/BasicData_UK_web_2012.10.08.ashx

⁴ Open Data. White Paper: Unleashing the Potential, HM Government, 2012, 12, http://data.gov.uk/sites/default/files/Open_data_White_Paper.pdf

⁵ <http://www.julkinendata.fi/>

⁶ <http://kurgyvenu.lt/>

⁷ <http://placeilive.com/>

⁸ Characterization Study of the Infomediary Sector, 2012 Edition, <http://www.ontsi.red.es/ontsi/en/printpdf/4856>

2. Atviri duomenys – kas tai?

Atviri duomenys – tai pirminiai viešojo sektoriaus institucijų kaupiami duomenys, pateikiami tolimesniam jų panaudojimui tinkamu formatu. Atvirais duomenimis gali būti laikomi įvairių viešųjų paslaugų (pvz. viešojo transporto) duomenys, publikuojami atviru formatu (CSV, XML ir kt.), leidžiančiu tuos duomenis panaudoti naujoms paslaugoms.

Šiuo metu Lietuvos teisės aktai nepateikia atvirų duomenų apibrėžimo, tačiau artimiausia jam yra „informacijos teikimo pakartotiniam naudojimui“ koncepcija.⁹ Pakartotinis viešojo sektoriaus informacijos panaudojimas reiškia, kad institucijų kaupiamais duomenimis gali naudotis privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys komerciniais ir nekomerciniais tikslais. Ši koncepcija yra adaptuota pagal Europos Sąjungos teisę: ES Direktyvos dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (angl. *Public Sector Information (PSI) Directive*) 9 str. numato, kad valstybė narė turi sudaryti tokias sąlygas, kad suinteresuoti asmenys galėtų sužinoti apie tai, kokia informacija yra prieinama „pakartotiniam panaudojimui“.¹⁰

Open Knowledge Foundation informacijos pagrindu,¹¹ 2014 m. Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos (toliau - IVPK) pateikė tokį atvirų duomenų apibrėžimą:¹²

”
“
Atviri duomenys – tai duomenys, kuriuos bet kas gali laisvai naudoti, pakartotinai naudoti ir platinti, dažniausiai tenkinant reikalavimą nurodyti duomenų šaltinį ir reikalavimą pakartotinai naudoti duomenis tik tomis pačiomis sąlygomis.

Toks apibrėžimas akcentuoja tris pagrindinius atvirų duomenų aspektus, kuriuos galima įžvelgti IVPK ir Susisiekimo ministerijos rengiamame LR Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 pakeitimo įstatyme:¹³

- **Pasiekiamumas ir prieinamumas:** duomenys turi būti pilni ir gaunami už kainą ne didesnę nei reikia reprodukcijos išlaidoms padengti. Pageidautina, kad duomenis būtų

⁹ LR Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių įstaigų įstatymo 2 str. 5p., III skirsnis, (aktuali redakcija 2012-05-03), http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=423690

¹⁰ 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos 2003/98/EB direktyvos „Dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo“,

(http://www3.lrs.lt/pls/inter1/dokpaieska.showdoc_l?p_id=43194&p_query=&p_tr2=2) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/37/ES, kuria iš dalies keičiama ankstesnė Direktyva 2003/98/EB.

¹¹ Open Data Handbook, http://opendatahandbook.org/lt_LT/what-is-open-data/index.html

¹² Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie susisiekimo ministerijos, *Lietuvos viešojo sektoriaus atvirų duomenų architektūros modelis* (2014), p. 4.

¹³ http://www.lrs.lt/pls/proj/dokpaieska.showdoc_l?p_id=1009769&p_org=21&p_fix=n&p_gov=n

galima atsisiųsti internetu. Taip pat duomenys turi būti pateikti patogiu bei koreguojamu formatu.

- **Pakartotinis naudojimas ir platinimas:** duomenys turi būti pateikiami remiantis sąlygomis, kurios leistų pakartotinį duomenų naudojimą bei platinimą, įskaitant sujungimą su kitais duomenimis.
- **Visapusiškas dalyvavimas:** kiekvienas turi teisę pakartotinai naudoti bei platinti duomenis, neatsižvelgiant į tai, koks asmuo ar grupė bei kokioje srityje tai atliekama. Pavyzdžiui, draudimas duomenis naudoti komerciniams tikslams arba leidimas duomenis naudoti tik mokslinei veiklai yra neleistas.

Atvirų duomenų pateikimas

Remiantis strategijos „Lietuva 2030“ keliamais tikslais, planuojama, kad viešojo sektoriaus duomenų atvėrimo raidą skatinančio *LR Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo* pakeitimai bus priimti 2015 m. Seimo rudens sesijos metu. Tarp pakeitimų minimi atvirų duomenų formatų naudojimas, išankstinis atlyginimo už informacijos teikimą dydžio skelbimas ir nauja prašymo suteikti informaciją pareiškėjo informavimo tvarka. Verta pažymėti, kad dabartinė reglamentuota tvarka nenumato atverti informacijos, susijusios su intelektualine nuosavybe, asmens privatumu ir valstybės saugumu, ar kitos informacijos, kurios viešinimo ribojimus numato teisės aktai. Priėmus atnaujintą įstatymą, IVPK turės iki 2016 m. III ketv. sudaryti technines galimybes verslui ir visuomenei patogiai naudotis viešojo sektoriaus institucijų tvarkomais duomenimis.

Tikėtina, kad šios techninės galimybės remsis IVPK parengtu „Lietuvos viešojo sektoriaus atvirų duomenų architektūros modeliu“,¹⁴ kuris numato, kad Lietuvoje atviri duomenys bus pateikiami centralizuotai, pasitelkiant nacionalinę platformą. Šiuo metu yra pasiūlytos du tokios platformos įgyvendinimo keliai. Pirmasis numato nacionalinėje platformoje publikuoti viešojo sektoriaus institucijų metaduomenis (t.y. duomenis apie institucijų tinklalapiuose publikuojamus atvirus duomenis) ir jų paiešką palengvinančius įrankius. Antroji alternatyva numato nacionalinėje platformoje publikuoti ir metaduomenis, ir atvirose duomenis, kurie būtų teikiami viešojo sektoriaus institucijų ir taip pat galėtų būti publikuojami institucijų tinklalapiuose. Nepriklausomai nuo to, kuris nacionalinės platformos modelis bus įgyvendintas, viešojo sektoriaus institucijos, įskaitant savivaldybes, turės atverti ir savo tinklalapiuose pateikti atvirus duomenis ir metaduomenis. Siekiama, kad prioritetiniai ir lengvai atveriami viešojo sektoriaus institucijų duomenys centralizuotame portale būtų pateikiami iškart po jo paleidimo, t.y. 2016 m. antroje pusėje.

Lietuvos ir užsienio valstybių praktikoje atvirų duomenų pateikimas yra vertinamas penkių brandos lygių sistema, kurią 2010 m. pristatė Pasaulinio žiniatinklio konsorciumo įkūrėjas ir

¹⁴ <http://www.ivpk.lt/uploads/tyrimai/Atvir%C5%B3%20duomen%C5%B3%20teikimo%20modelis.pdf>

direktorius seras Tim Berners-Lee.¹⁵ Penkių žvaigždučių schema nusako 5 brandos lygmenis nuo žemiausio iki aukščiausio. Kuo daugiau žvaigždučių – tuo didesnis pasiektas atvirų duomenų brandos lygis. Ši sistema 2015 m. buvo pristatyta ir IVPK užsakymu parengtoje „Galimybių tyrimo, skirto apibrėžti atvirų duomenų iniciatyvos įgyvendinimo Lietuvoje architektūros modelį, ataskaitoje“.¹⁶

Brandos lygis	Privalumai / trūkumai naudotojams	Privalumai / trūkumai teikėjams
★ 1 žvaigždutė Turinys publikuojamas žiniatinklyje (bet koku formatu) pagal atvirą licenciją.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Duomenis galima peržiūrėti. ✓ Duomenis galima išsaugoti. ✓ Duomenis galima suvesti į bet kurią kitą sistemą. ✓ Duomenis galima keisti. ✓ Duomenimis galima su bet kuo dalintis. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Duomenys lengvai publikuojami. ✓ Nereikia kitiems kartoti, kad duomenimis galima naudotis.
★★ 2 žvaigždutės Turinys teikiamas struktūrizuotų duomenų forma (pvz. Excel formatu, o ne kaip skenuoti duomenys).	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Naudojant tam tinkamą (uždarą) programinę įrangą, duomenis galima agreguoti, atlikti skaičiavimus, juos grafiškai atvaizduoti ir pan. ✓ Duomenis galima eksportuoti į kitą (struktūrizuotą) formatą. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Duomenys vis dar lengvai publikuojami.
★★★ 3 žvaigždutės Naudojami atviri formatai (pvz., CSV, o ne Excel).	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Laisvai pasirenkamas duomenų apdorojimo būdas neribojant kaž kurios konkrečios programinės įrangos galimybės. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Duomenys vis dar lengvai publikuojami. - Tačiau duomenų eksportui iš uždarų formatų reikia papildomų įrankių.
★★★★ 4 žvaigždutės Naudojami URI elementai žymėjimui, jog žmonės galėtų sukurti nuorodas į šiuos duomenis.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Į duomenis galima įdėti nuorodą iš bet kurios kitos vietos. ✓ Nuorodą į duomenis galima išsaugoti kaip žymą (angl. <i>bookmarks</i>) ✓ Galima pakartotinai panaudoti duomenų dalis. ✓ Galima sujungti vienus duomenis su kitais į vieną rinkinį. - Tačiau technologijos suvokimas gali pareikalauti pastangų ir ilgo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Iki smulkmenų kontroliuojami duomenų rinkiniai, todėl galima optimizuoti prieigą iki jų. ✓ Kiti duomenų teikėjai gali savo duomenis susieti su Jūsų duomenimis, kurie tokiu atveju pasiektų 5-ių žvaigždučių lygį. ✓ Galima panaudoti esamus žodynus, duomenis ir metaduomenis, o taip pat URI konstrukcijų pavyzdžius, o ne

¹⁵ <http://5stardata.info/>

¹⁶

	mokymosi.	<p>kurti juos iš naujo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tačiau tikėtina, kad reikės skirti nemažai laiko teisingam duomenų suskirstymui.
<p>★★★★★ 5 žvaigždutės</p> <p>Susiejami turimi duomenys su kitais duomenimis, taip pateikiama daugiau informacijos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Naudojant duomenis galima atrasti daugiau papildomų (susijusių) duomenų. ✓ Galima aiškiai matyti duomenų struktūrą (modelį). - Tačiau tenka susidurti su neveikiančių duomenų sąsajų problema. Ne visi duomenų teikėjai / šaltiniai bus patikimi. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Duomenys tampa randami. Pagerinamas duomenų suvokimas kontekste, padidinama duomenų kokybė ir vertė (taip suteikiama savo organizacijai daugiau matomumo). - Tačiau tai reikalauja nemažai laiko ir investicijų į technologijas bei kompetencijų / įgūdžių tobulinimą.

IVPK pasiūlytas nacionalinis modelis sieks atvirus duomenis pateikti 5-uoju brandos lygiu, nes centralizuotai bus siejamos skirtingų viešojo sektoriaus institucijų duomenų rinkmenos. Tai gerins dabartinį atvirų duomenų pateikimo lygį Lietuvoje:

„Vertinant Lietuvos atvirų duomenų iniciatyvų brandos lygį, nustatyta, kad apie 23% atvirų duomenų iniciatyvų atitinka antrą brandos lygį, t.y. duomenys skelbiami struktūrizuotų duomenų forma, uždariais formatais (pvz., MS Excel), 4% - trečią, t.y. duomenys skelbiami struktūrizuotų duomenų forma, atvirais formatais (pvz., CSV), o didžioji dauguma Lietuvos atvirų duomenų iniciatyvų (apie 73%) yra pirmo brandos lygio, t.y. duomenys skelbiami nestruktūrizuotais, neredaguojamais formatais (pvz., skenuoti dokumentai, PDF). Taip pat, daugelis duomenų Institucijų internetiniuose puslapiuose yra pateikiami HTML formatu ir nesuteikiama galimybė duomenis parsisiųsti, o tai mažina tolimesnį duomenų panaudojimo efektyvumą ir galimą naudą.

Trūksta ne tik atvirų formatų ir standartų taikymo praktikos, bet taip pat ir standartų bei formatų integralumo. Didelė dalis iš esmės panašių duomenų rinkmenų, pateikiamų už skirtingus laikotarpius, Institucijų svetainėse yra sukaupti skirtingais formatais (pvz., 2014 m. veiklos ataskaitos yra pateiktos XML formatu, tačiau 2013 m. - PDF formatu). Taip pat, daugelis atvirų duomenų rinkmenų nėra atnaujinamos, tad aktualių duomenų trūkumas mažina atvirų duomenų teikiamą naudą verslui ir visuomenei¹⁷.

¹⁷ Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos, *Galimybių tyrimo, skirto apibrėžti atvirų duomenų iniciatyvos įgyvendinimo Lietuvoje architektūros modelį, ataskaita* (2015), p.43

3. Vilnius ir atviri duomenys

Vilniaus miesto savivaldybėje atviri duomenys yra apibrėžti „Naudojimosi Vilniaus miesto savivaldybės teikiamomis elektroninėmis administracinėmis paslaugomis ir atvirų duomenų teikimo taisyklėmis“, patvirtintomis Administracijos direktoriaus įsakymu 2013 m.¹⁸

Taisyklių 6-ame straipsnyje, aprašančiame paslaugų teikėjo teises ir pareigas, teigiama, kad atviri duomenys savivaldybės tinklalapyje pasiekiami tik užsiregistravus Vilniaus miesto savivaldybės interneto svetainės E. duomenų banko skiltyje, o 11-ame straipsnyje papildoma, kad užsiregistravimui yra reikalinga naudotis VAISIS sistemos autentifikavimo priemonėmis. Ši taisyklių nuostata prieštarauja atvirųjų duomenų koncepcijai – remiantis užsienio šalių patirtimi, atviri duomenys turi būti prieinami laisvai, be papildomos registracijos. Tik tokios duomenų atvirumo sąlygos gali užtikrinti, kad savivaldybės pateiktus duomenis bus galima automatiškai nuskaityti ir apdoroti, o tai yra reikalinga norint teikti atvirais duomenimis grįstas paslaugas.

To paties straipsnio 4-oje dalyje numatoma, kad Vilniaus miesto savivaldybė turi priimti sprendimus dėl naujų duomenų teikėjų įsijungimo ir vesti derybas dėl jų duomenų teikimo bei gavimo. Tokia formuluotė neišaiškina, kokie savivaldybės atstovai yra atsakingi už minėtų sprendimų priėmimą, todėl yra sudaromos sąlygos neskaidriam sprendimų priėmimo procesui. Tai taip pat sudaro sudėtingesnes sąlygas savivaldybei atverti ir naujinti savivaldybei priklausančių įmonių duomenis bei siekti penktojo atvirų duomenų pateikimo brandos lygio (t.y. skirtingų duomenų šaltinių sąsajos).

Pagrindinė minėtos problematikos priežastis – taisyklės, kurios yra būtinos teikiant įvairaus pobūdžio elektronines (pvz. metrikacijos) paslaugas arba naudojantis elektroninės demokratijos įrankiais, netinka atvirų duomenų panaudojimui. Tai iliustruoja ir pačios savivaldybės duomenų pateikimo praktika: šiuo metu pateiktus duomenis galima gauti neprisijungus prie Vilniaus miesto savivaldybės tinklalapio sistemos – tai atitinka užsienio praktiką, bet prieštarauja savivaldybės taisyklėms.

Atvirų duomenų pateikimas Vilniuje

2015 m. duomenimis, Vilniaus miesto savivaldybės atvirų duomenų (triukšmo ir oro užterštumo duomenys bei darželių užimtumo statistinė informacija) pateikimas „E. duomenų banke“ buvo įvertinas antruoju brandos lygiu – duomenis galima atsisiųsti atviru CSV bei uždarais XLSX ir PPTX formatais.¹⁹ Verta pažymėti, kad paskutinį kartą šie duomenis buvo atnaujinti 2013 m. spalio mėn. Savivaldybės tinklalapyje taip pat galima rasti viešojo

¹⁸ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. gegužės 3 d. įsakymas Nr. 40-157 dėl „Naudojimosi Vilniaus miesto savivaldybės teikiamomis elektroninėmis administracinėmis paslaugomis ir atvirų duomenų teikimo taisyklių“ tvirtinimo, <http://www.vilnius.lt/vaktai2011/DefaultLite.aspx?Id=3&DocId=30223662>

¹⁹ Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos, *Galimybių tyrimo, skirto apibrėžti atvirų duomenų iniciatyvos įgyvendinimo Lietuvoje architektūros modelį, ataskaita* (2015), p. 124.

transporto stotelių, maršrutų, ir tvarkaraščių duomenų rinkinius, kuriuos teikia SĮ „Susisiekimo paslaugos“.

2013 m. balandžio mėn. Ūkio ministerijos organizuoto forumo-diskusijos metu „Atviri valdžios duomenys Lietuvoje – galimybės verslui, mokslui ir visuomenei“, Vilniaus miesto savivaldybės E. miesto departamento direktorius Jonas Pidkovas įvardino tuometinę artimiausią duomenų atvėrimo viziją – ketinta atverti miesto ir seniūnijų ribų bei dviračių takų duomenis.²⁰ Pastebima, kad šie duomenys yra atvaizduoti savivaldybės tinklalapyje esančiame „Interaktyviame žemėlapyje“. Žemėlapių skiltyje, pateiktoje atskirai nuo „E. duomenų banko“, nėra atviru formatu publikuotų duomenų,²¹ todėl negalima teigti, kad vizija buvo įgyvendinta – nors duomenys ir yra atvaizduoti, jų negalima panaudoti pakartotinai.

²⁰ <http://data.ukmin.lt/prezentacijos/VMSA%20atviri%20duomenys.pptx>

²¹ http://www.vilnius.lt/lit/Interaktyvusis_zemelapis/71

4. JPP „Kurk Lietuvai“ siūlymai

Siekiant išspręsti auščiau minimas problemas ir užtikrinti kokybišką Vilniaus miesto savivaldybės duomenų atvėrimą, pateikiami šie siūlymai:

- 1. Priimti savivaldybės duomenų atvėrimo taisykles.** Gerieji užsienio praktikos pavyzdžiai rodo, kad norint įvykdyti pilnavertį įstaigų duomenų atvėrimą, yra būtinas tikslų ir terminų įvardinimas politiniame lygmenyje (pvz. Vašingtone duomenų atvėrimas buvo inicijuotas mero įsakymu).²² Tokiose taisyklės turėtų būti paminėta:
 - a. Sprendimas atverti savivaldybės duomenis;
 - b. Įvardintas savivaldybės administracijos padalinys ir pareigybė, tiesiogiai atsakinga už savivaldybės atvirų duomenų strategijos įgyvendinimą ir šio proceso priežiūrą;
 - c. Techniniai duomenų atvėrimo aspektai – naudojama platforma ir atviri duomenų formatai;
 - d. Taisyklių įgyvendinimo etapai ir jų įvykdymo terminai;
 - e. Duomenų viešinimo planas, nurodantis savivaldybės padalinius ir jų kompetencijai priklausančius atvirų duomenų rinkinius bei įvardijantis, kas kiek laiko bus atnaujinami nurodyti duomenų rinkiniai.
- 2. Panaikinti atvirų duomenų koncepciją „Naudojimosi Vilniaus miesto savivaldybės teikiamomis elektroninėmis administracinėmis paslaugomis ir atvirų duomenų teikimo taisyklėse“.** Šios taisyklės prieštarauja atvirų duomenų koncepcijai, tai atsispindi ir dabartiniame atvirų duomenų pateikime savivaldybės tinklalapyje – duomenys pateikiami nesilaikant taisyklių. Todėl šių taisyklių nereikėtų taikyti atvirų duomenų koncepcijai, vietoje to:
- 3. Publikuoti atvirą leidimą naudoti savivaldybės duomenis.** Toks leidimas yra reikalingas siekiant apibrėžti duomenų teikėjo ir naudotojo teises, atsakomybes ir pareigas.
- 4. Pradėti savivaldybės duomenų atvėrimą.** Rekomenduojama duomenų rinkmenas atverti kai kurioms iš jų teikiant pirmenybę:
 - a. Įvykdyti savivaldybės turimų duomenų inventorizaciją;
 - b. Atnaujinti jau atvertų duomenų, esančių „E. duomenų banke“ rinkmenas ir publikuoti naujausias versijas tų duomenų, kurie yra atvaizduoti savivaldybės „Interaktyviame žemėlapyje“; taip pat publikuoti susijusius metaduomenis;
 - c. Atverti tuos duomenis, kurių panaudojimo teikiama ekonominė nauda miestui yra potencialiai didžiausia.²³

²² http://mayor.dc.gov/sites/default/files/dc/sites/mayor/release_content/attachments/2014-170%20Transparency,%20Open%20Government%20and%20Open%20Data%20Directive.final_.pdf

²³

http://www.mckinsey.com/~media/McKinsey/dotcom/Insights/Business%20Technology/Open%20data%20Unlocking%20innovation%20and%20performance%20with%20liquid%20information/MGI_Open_data_FullReport_Oct2013.ashx

- i. Su švietimo tema susijusius duomenis ir metaduomenis;
- ii. Su miesto viešuoju transportu susijusius duomenis ir metaduomenis;
- d. Atverti naujai sukuriamus duomenis ir susijusius metaduomenis;